

ment eller kun imod et effektivt, men saa meget var der Enighed om, at det var det effektive, vi skulde værge os imod. Det ærede Medlem glemmer, at hele denne Debat førte til en Bevilling, og at denne Bevilling blev givet i Henhold til Krigsbestyrelsens udtrykkelige Forsikring om, at man derved var værnnet imod et effektivt Bombardement, et virksomt Bombardement (Thomson: Det er jo Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden!) Nej, det er noget ganske Andet. Vi tale her kun om Bombardement. Det er givet, at det er indrømmet fra Krigsbestyrelsens Side, at vi ved denne Bevilling sikrede Kjøbenhavn imod et effektivt Bombardement. Og nu drager jeg den Slutning, at Et af To maa være Tilfældet. Enten er det sandt, hvad Krigsbestyrelsen den Gang sagde i 1879, at Kjøbenhavn ved disse Kanoner var sikret imod et virksomt Bombardement, og saa maa det ogsaa være sandt nu, og i saa Tilfælde er Alt, hvad der fortælles os om nyt Skjts, om nye Udvidelser af Fæstningsværkerne og om et nyt Forsvar fra Søfiden fuldstændig flaaet af Marken; saa ere vi sikrede imod et effektivt Bombardement, og Mere behøve vi ikke for at værge vor Neutralitet, eller ogsaa er det ikke sandt, og saa er Folkethinget gaaet hen og har kjøbt Krigsministeren 6 Kanoner, og han har saa kjøbt Folkethinget en Fløite til Gjengjæld. Men det tror jeg ikke. Jeg tror, at vi ere sikrede imod et effektivt Bombardement. Men i ethvert Tilfælde vil det ærede Medlem ikke have med denne Argumentation at gjøre; han tror ikke mere paa den. Men saa siger jeg: Lad os da ikke mere tale om disse Kanoner. — Jeg vender tilbage til den ærede Krigsminister og siger, at det Spørgsmaalet dreier sig om, er, om vi skulle samle hele Forsvaret her i Kjøbenhavn eller ikke. Og der siger jeg, at det kan ikke afgjøres alene af militære Grunde. Det kan kun afgjøres af militær-politiske eller politisk-militære og finantsielle Grunde i Forening, og dette er nu gjentaget saa tit, at jeg ikke behøver at komme nærmere ind derpaa. Der er det at bemærke ved dette Standpunkt, at vi betragte et saadant Forsvar, som er bygget paa en Fæstning om Kjøbenhavn, for finantsielt aldeles ødelæggende for Landet. Den vil hindre os i at udsøre nogle af de Arbejder eller gennemføre nogle af de Reforme, der skulle gennemføres. Naar man har overset det, er det fordi man ikke selv har nogen Forstaelse af, hvor umaadelig Meget der endnu skal gjøres, og hvor overordentlig det vil koste, hvis vi paa det materielle Omraade skal hævede vor Stilling. Dernæst betragte vi det Forslag i militær-politisk Henseende,

eller hvad jeg skal kalde det, som en Fare og Ødelæggelse for Landet. Man kan ikke komme bort fra det ved at fortælle os, at det forstaa vi ikke, det skal man være sagkyndig over, eller ved til enhver Tid at tale høitrværende om Patriotisme. Det nytter ikke; det maa debatteres med os, der ere vi lige saa sagkyndige som Andre. Det er ikke et særlig militært Spørgsmaal, hvorvidt der i en Befæstning ligger Fare for Landet eller ikke, det er et rent politisk Spørgsmaal. Det er derpaa væsentligt Modstanden maa reises og ogsaa stadig vil blive reist i Folkethinget: Faren, der ligger for Landets Bestaaen gennem en saadan Befæstning. Jeg veed meget godt, der siges, at i Tilfælde af, at Tjenden vil erobre Danmark, maa vi have denne Fæstning. Ja, for det Tilfælde, Tjenden vil erobre Landet, for det Tilfælde, at en overmægtig Nabo — man tænker stadig paa Gjentagelse af Noget, der skete tidligere, maatte mindst langt tilbage i Tiden — vil undertue Danmark, kan man være sikker paa, at han benytter et Tidspunkt, hvor der ikke er Fare for, at andre Stormagter blande sig i Sagen. Hvis hans Opmærksomhed, hans Attraa er rettet paa dette lille Land, saa gaar det som sidst, hvad vi have Erfaring for, at han vælger det Tidspunkt, hvor han sikrest kan gjøre det, og saa har det aldeles ikke nogen Betydning, om Kjøbenhavn befæstes eller ikke. Det tror jeg ikke, at Nogen kan bestride, at saa er denne Fæstning komplet virkningsløs, og selv om Fæstningen er holdbar, vil det ogsaa være virkningsløst, thi har Tjenden først Sylland og Fyn, har det ingen Betydning, om Sjælland bliver tilbage. Vi leve under Fantasierer om storeuropæisk Betydning, vi tro, at aldrig vil nogen Stormagt tillade, at dette Land sønderslemmes af en anden Stormagt, eller at det kommer i en anden Stormagts Hænder; selv om Tjenden vælger Tidspunktet klogt og rigtigt, saa vil det Dieblit komme, naar Krigen er begyndt, eller det Hele er taget, at Andre ville blande sig i det. Ja, det troede vi ogsaa i 1864, men det gjorde alligevel Ingen. Vi have ikke den Betydning, man tillægger os, vi ere for smaa og vor Beliggenhed i Europa for ligegyldig til, at nogen Magt skulde føle sig alteret, naar det skete. Der er kun en eneste Ting, der kan forurolige en Stormagt, og det er, at der kom en stor Fæstning ved Øresund i en fremmed Stormagts Haand. Det er det Æneste, der kunde tænkes at interessere dem. Jeg tror ikke, man har gjort sig den Tanke fuldstændig klar, hvad der menes med Stormagternes Interesse for vor neutrale Bestaaen, som man altid taler om,